УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДМИТРА МОТОРНОГО

НАКАЗ

31 травня 2023 року **м. Запоріжжя** **№ 42 - ОД**

Про перезатвердження
та скасування положень університету

Відповідно до наказу МОН України «Про тимчасове переміщення Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного» (наказ №387 від 26.04.2022 р.) та з метою оновлення нормативної бази університету:

1. Перезатвердити перелік оновлених положень ТДАТУ з організації освітнього процесу (далі – Положення):

1. Положення про організацію освітнього процесу
2. Положення про організацію та контроль якості навчальних занять
3. Положення про кредитно-модульну систему організації освітнього процесу
4. Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти
5. Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей
6. Положення про навчальну дисципліну
7. Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти
8. Положення про переведення здобувачів вищої освіти з навчання за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб на навчання за рахунок коштів державного бюджету
9. Положення про випускову кафедру ТДАТУ
10. Положення про перевірку залишкових знань здобувачів вищої освіти
11. Положення про комплексні контрольні роботи
12. Положення про студентські олімпіади
13. Положення про атестацію навчальних лабораторій
14. Положення про електронний журнал успішності студентів з навчальної дисципліни
15. Положення про рейтинг вебсайтів кафедр
16. Положення про порядок переведення, поновлення та відрахування студентів
17. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату
18. Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни
19. Положення про дистанційне навчання

20. Положення про організацію тестування в ТДАТУ
21. Положення про курсовий проєкт (роботу)
22. Положення про типовий сайт кафедри
23. Положення про сайт навчального відділу
24. Положення про сайт факультету
25. Положення про рейтингове оцінювання діяльності кафедр
26. Положення про порядок призначення і виплати стипендії імені Д.К. Моторного в ТДАТУ
27. Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників
28. Критерії рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників тдату
29. Положення про гаранта освітньої програми
30. Положення про змішане навчання
31. Положення про апеляцію результатів оцінювання знань здобувачів вищої освіти
32. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у формальній освіті та визначення академічної різниці у ТДАТУ
33. Положення про порядок замовлення, видачі та обліку диплома доктора філософії і додатку до нього європейського зразка (diploma supplement)
34. Положення про організацію та проведення наукових (науково-технічних, науково-практичних) конференцій та семінарів у ТДАТУ
35. Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти наукових ступенів доктора філософії та доктора наук
36. Положення про незалежне оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного
37. Положення про проходження атестації у ТДАТУ для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території україни після 20 лютого 2014 року

2. Положення набувають чинності з 01.08.2023 р.

3. Положення про філію кафедри ТДАТУ на виробництві 2016 року скасувати як таке, що втратило чинність.

4. Зав. канцелярії РУГНО Н.С. довести цей наказ до керівників структурних підрозділів.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого проректора ЛОМЕЙКА О.П.

Ректор університету,
доктор технічних наук, професор Сергій КЮРЧЕВ

Проєкт вносить:
Перший проректор
Олександр ЛОМЕЙКО

Погоджено:
Юрієконсульт
Костянтин БОРИСОВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію та контроль якості навчальних занять у Таврійському державному агротехнологічному університеті

Запоріжжя 2023

Положення про організацію та контроль якості навчальних занять у Таврійському державному агротехнологічному університеті /
Кюрчев С.В., Ломейко О.П., Кувачов В.П., Галько С.В., Іванова І.Є., Колокольчикова І.В., Шокарев О.М., Шарова Т.М., Скляр Р.В. Запоріжжя: ТДАТУ, 2023. 56 с.

Положення про організацію та контроль якості навчальних занять у Таврійському державному агротехнологічному університеті розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Статуту Таврійського державного агротехнологічного університету, Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ТДАТУ та вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008.

Авторський колектив:
Кюрчев С.В. – ректор університету, д.т.н., професор
Ломейко О. П. – перший проректор, к.т.н., доцент
Кувачов В.П. – в.о. декана МТ факультету, д.т.н., професор
Галько С.В. – в.о. декана факультету ЕКТ, к.т.н., доцент
Іванова І.Є. – декан факультету АТЕ, к.с.г.н., доцент
Колокольчикова І.В. – в.о. декана факультету ЕБ, д.е.н., професор
Шокарев О.М. – в.о. керівника ННІ ЗУП, к.т.н., доцент
Шарова Т.М. – начальник ННЦ, д.філол.н., професор
Скляр Р.В. – завідувачка відділу МЯОД, к.т.н., доцент

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
Протокол засідання Науково-методичної ради ТДАТУ
від 18 травня 2023 року № 8

ЗАТВЕРДЖЕНО Протокол засідання Вченої ради ТДАТУ
від 30 травня 2023 року № 11

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Таврійського державного агротехнологічного університету
30.05.2019 № 114-ОД

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію та контроль якості навчальних занять у Таврійському державному агротехнологічному університеті (далі Положення) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), Статуту Таврійського державного агротехнологічного університету (далі ТДАТУ), Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ТДАТУ та вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008

1.2. Метою зазначеного Положення є підвищення якості освітнього процесу і функціонування ефективної системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ТДАТУ.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Основні види навчальних занять

Основними видами навчальних занять є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське і індивідуальне заняття та консультація.

Лекція є основним видом навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Як правило, окрема лекція є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал одної або декількох тем навчальної дисципліни. Тематика лекцій визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Лекції проводяться науково-педагогічними працівниками, як правило, професорами, доцентами і старшими викладачами. Лектор, якому доручено читати курс лекцій, зобов’язаний до початку відповідного семестру навчального року розробити (оновити) навчально-методичний комплекс з дисципліни та затвердити робочу програму на засіданні кафедри та методичної комісії відповідного факультету.

При проведенні лекції лектор зобов’язаний дотримуватися робочої навчальної програми щодо тематики та змісту лекційних занять, але є вільним в інтерпретації навчального матеріалу, формах і способах його викладення.

Лекція проводиться у відповідно обладнаних приміщеннях – лекційних аудиторіях.

Лабораторне заняття – вид навчального заняття, на якому студент під керівництвом науково-педагогічного працівника проводить натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень, набуває практичних навичок роботи з лабораторним обладнанням, оснащенням, обчислювальною технікою,

вимірювальною апаратурою, оволодіває методиками експериментальних досліджень в конкретній предметній галузі та обробки отриманих результатів.

Лабораторні заняття проводяться у спеціально оснащених навчальних лабораторіях з використанням обладнання, пристосованого до умов навчального процесу (лабораторних макетів, установок та ін.). Лабораторні заняття можуть проводитися також в умовах реального професійного середовища (на підприємстві, в наукових лабораторіях тощо).

Лабораторні заняття забезпечуються відповідними методичними матеріалами. Для проведення лабораторних занять академічна група поділяється на дві підгрупи. Теми лабораторних занять визначаються робочою навчальною програмою дисципліни. Заміна лабораторних занять іншими видами навчальних занять не дозволяється.

Лабораторне заняття включає проведення контролю підготовленості студентів до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання власне лабораторних досліджень, оформлення індивідуального звіту про виконану роботу та його захист перед науково-педагогічним працівником.

Виконання лабораторної роботи оцінюється науково-педагогічним працівником. Оцінки за виконання лабораторних робіт враховуються при виставленні оцінки за змістовий модуль та семестрової підсумкової оцінки.

Практичне заняття це вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом науково-педагогічного працівника закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни набувають вмінь та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою тощо. З окремих навчальних дисциплін допускається поділ академічної групи на підгрупи, що повинно бути зазначено в робочих навчальних планах. Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Ведучий викладач навчальної дисципліни, розробляє методичне забезпечення: індивідуальні завдання різної складності; контрольні завдання для виявлення ступеня сформованості необхідних умінь; тощо. Практичне заняття включає проведення контролю знань, вмінь та навичок, постановку загальної проблеми (завдання) науково-педагогічним працівником та її обговорення за участю студентів, розв’язання задач з їх обговоренням, розв’язання контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.

Оцінки, одержані студентом за практичні заняття, враховуються при визначенні оцінки за змістовий модуль та семестрової підсумкової оцінки.

Семінарське заняття це вид навчального заняття, на якому науково-педагогічний працівник організує дискусію з попередньо визначених проблем. Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або навчальних кабінетах з однією академічною групою. На кожному семінарському занятті науково-

педагогічний працівник оцінює підготовлені студентами доповіді, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію та ін.

Одержані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні модульної оцінки та семестрової, підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчальне заняття це форма навчального заняття, яке проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Індивідуальні навчальні заняття зорганізуються за окремим графіком, затвердженим завідувачем кафедри, з урахуванням індивідуального плану студента і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох навчальних дисциплін, а в окремих випадках – повний обсяг навчальних занять для конкретного освітньо-кваліфікаційного рівня.

Проведення індивідуальних навчальних занять науково-педагогічними і педагогічними працівниками кафедри фіксується в журналі обліку роботи викладача науково-педагогічних і педагогічних працівників кафедри.

Консультація це форма навчального заняття, при якій студент отримує від науково-педагогічного працівника відповіді на конкретні питання або пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного використання. Консультація може бути індивідуальною або проводиться для групи студентів.

3 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Відповідно до Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни в Таврійському державному агротехнологічному університеті.

Навчально-методичний комплекс дисципліни (НМКД) – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів в паперовій та електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання студентами робочої програми навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки студентів відповідного ступеня вищої освіти зі спеціальності.

Наявність друкованого НМКД на кафедрі та електронного навчального курсу (далі – ЕНК) на Навчально-інформаційному порталі (http://nip.tsatu.edu.ua) (далі – НІП) університету є обов’язковим до початку відповідного навчального семестру. НМКД розроблюється для всіх навчальних дисциплін відповідно до навчального плану.

Зміст НМКД та обов’язкова послідовність його підрозділів:

Титульний аркуш

Зміст

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій з навчальної дисципліни.
4. Методичні вказівки (рекомендації) для проведення лабораторних, практичних та семінарських занять.
5. Тематика курсових робіт (проектів) та методичні вказівки (рекомендації) щодо їх виконання *(якщо передбачені програмою)*.
6. Засоби діагностики з навчальної дисципліни.

7. Методичні розробки з організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни (графік, методичні рекомендації тощо).
8. Відомості щодо забезпечення студентів навчальною та методичною літературою.

НМКД розробляється єдиний за всіма формами навчання (денна або заочна, скорочений термін навчання на основі ОС «Молодший спеціаліст») для окремої спеціальності. Винятком може бути лише випадок, коли розробниками НМКД за різними формами навчання є різні автори, а також однакова тематична наповненість для різних спеціальностей.

Особливості методичного забезпечення навчальних занять

1. Методичне забезпечення лекційних занять

Конспект лекцій повинен бути розроблений у повній відповідності до навчального плану, програми навчальної дисципліни та робочої програми.

Завданням лектора є розміщення конспекту лекції на НІП ТДАТУ до початку семестру. Під час проведення лекції лектор пояснює та ілюструє лекційний матеріал по конспекту з наведенням практичних прикладів.

Лектор зобов’язаний видати студентам завдання на самостійне вивчення лекційного матеріалу викладеного на лекції та видати завдання для самоперевірки студента по вивченому матеріалу.

Лектор повинен на наступному за лекційним заняттям виконання ним завдання для діагностики самостійного вивчення матеріалу.

2. Методичне забезпечення лабораторних занять

Лабораторне заняття повинно бути організовано після вивчення теоретичного матеріалу на відповідній лекції або його самостійного опрацювання. Викладач повинен забезпечити усіх студентів затвердженими методичними вказівками до виконання лабораторної роботи на паперовому носії та необхідною для проведення занять літературою.

Під час проведення лабораторних занять викладач повинен повністю виконати програму заняття та видати завдання на самостійну роботу студенту. Студент зобов’язаний на аудиторному занятті або при позааудиторній роботі провести обробку результатів експериментів та підготувати звіт відповідно до вимог з оформлення звіту про проведену лабораторну роботу.

Захист звіту повинен відбуватися в наприкінці заняття або на початку наступного аудиторного заняття. При недостатності аудиторного часу захист може відбуватися на консультації, але до початку наступного лабораторного заняття.

3. Методичне забезпечення практичних занять

Практичне заняття повинно бути організовано після вивчення теоретичного матеріалу на відповідній лекції або його самостійного опрацювання. Завдання на практичне заняття повинні бути розроблені у відповідності до вивченого матеріалу. Викладач при підготовці до практичного заняття повинен видати студентам завдання для самостійної підготовки до аудиторного заняття та відпрацювати чіткий план проведення заняття.

Викладач повинен забезпечити усіх студентів затвердженими методичними вказівками до виконання практичної роботи на паперовому носії

та необхідною для проведення занять літературою. Крім того, викладач повинен видати завдання та перевірити його виконання до початку наступного практичного заняття.

Захист звіту повинен відбуватися в наприкінці заняття або на початку наступного аудиторного заняття. При недостатності аудиторного часу захист може відбуватися на консультації, але до початку наступного практичного заняття.

4 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДВІДУВАНОСТІ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ СТУДЕНТАМИ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з постановою від 5 вересня 1996 р. №1074 «Положення про державний вищий навчальний заклад» (п. 64) регламентовані обов'язки студентів вищого навчального закладу:

– виконувати вимоги навчального плану в терміни, визначені графіком навчального процесу;

– відвідувати заняття за навчальним планом; вчасно інформувати керівництво закладу в разі неможливості з поважних причин відвідувати заняття, складати (перескладати) заліки та іспити, виконувати контрольні роботи тощо.

Положення про навчальну дисципліну студента у Таврійському державному агротехнологічному університеті (затверджене вченою радою від 27.11.2012р.) регламентує поважні причини відсутності студентів на заняттях та дисциплінарні міри (догани, суворі догани, відрахування) до студентів, які порушують графік навчального процесу і не відвідують заняття без поважних причин.

З метою систематизації контролю студентів, які порушують вимоги чинного законодавства з навчальної дисципліни, в університеті відповідно до запроваджено систему виховних заходів з боку старост академічних груп, кураторів, завідувачів кафедрами, заступників деканів, деканів, проректора з навчально-педагогічної роботи.

Дії викладача щодо контролю відвідуваності занять студентами та виконання ними програми дисципліни, що викладається

Викладач несе відповідальність за об'єктивність інформації щодо явки студентів на заняття. В кінці заняття викладач повинен відмітити в журналі академічної групи, що не з'явилися на заняття (незалежно від причини їх відсутності). При цьому викладач повинен через старосту академічної групи або куратора групи викликати відсутніх студентів для видання завдання на відпрацювання пропущених занять і призначити їм час відпрацювання.

У випадку неявки студентів на відпрацювання занять, викладач повинен направити вказаних студентів до завідувача кафедри з метою проведення виховної роботи та призначення іншого часу відпрацювання. Якщо студент повторно не з'явився або не відпрацював заняття у встановлений час викладач і завідувач кафедри повинні службовою запискою повідомити декана факультету про систематичне грубе порушення вказаними студентами графіку навчального

процесу та навчальної дисципліни.

Дії куратора академічної групи щодо контролю відвідуваності занять студентами у кураторській групі та виконання ними програм дисциплін

Куратор академічної групи повинен систематично контролювати явку студентів кураторської групи та встановлювати причини їх відсутності. У випадку відсутності студента на заняттях без поважної причини куратор повинен зв'язатися із вказаним студентом, встановити причину та прийняти відповідні заходи (виховна бесіда, повідомлення батькам, службова записка декану факультету тощо).

Для контролю виконання студентами підшефної групи програм дисциплін куратор повинен періодично аналізувати стан успішності студентів (атестація, ПМК), своєчасно проводити виховну роботу та приймати відповідні заходи щодо порушників дисципліни і підвищення успішності в групі.

Дії завідувача кафедри щодо контролю відвідуваності занять студентами та виконання ними програм дисциплін, що викладаються на кафедрі

Завідувач кафедри повинен періодично перевіряти стан відвідуваності занять студентами та стан їх успішності по дисциплінам, що викладаються на кафедрі. Якщо завідувач кафедри виявляє факти порушення навчальної дисциплін студентами або низький рівень успішності з дисципліни, він повинен через старосту групи або деканат факультету організувати виховну бесіду з вказаними студентами. При цьому взяти на особистий контроль стан відвідуваності даної групи і відпрацювання студентами програми з цієї дисципліни. У випадку продовження систематичного грубого порушення навчальної дисципліни студентами повідомити службовою запискою декана факультету.

Дії заступника декана з навчальної роботи щодо контролю відвідуваності занять студентами та виконання ними програми дисциплін, що викладаються на кафедрі

Заступник декана з навчальної роботи повинен щоденно контролювати стан відвідуваності занять студентами факультету шляхом особистої перевірки занять або на основі аналізу журналів академічних груп. На основі отриманої інформації, в тому числі з урахуванням службових записок проводити виховну роботу зі студентами, які грубо порушують навчальну дисципліну, направляти їх на термінове відпрацювання пропущених занять та надавати пропозиції декану щодо дисциплінарних мір до таких порушників.

Щотижнево заступники декана з навчальної роботи обробляють інформацію за тиждень про порушників навчальної дисципліни, погоджують її з деканом і надають звіт проректору з науково-педагогічної роботи за встановленою формою (додаток Ж). До звіту додають додаток, в якому вказують інформацію про студентів, що грубо порушують навчальну дисципліну і міри, які були прийняті по кожному студенту.

Дії декана факультету щодо контролю відвідуваності занять студентами та виконання ними програми дисциплін, що викладаються на кафедрі

Декан повинен систематично організовувати, аналізувати та приймати відповідні заходи щодо стану успішності студентів з усіх дисциплін (атестація, ПМК1, ПМК2, екзаменаційна сесія). Інформацію щодо студентів, які мають низьку успішність знань декан повинен доводити до батьків (з попередженням про можливість відрахування), на вченій раді факультету, навчально-виховній комісії та вимагати від викладачів, кураторів і завідувачів кафедр організувати відпрацювання занять з метою підвищення показників успішності студентів.

Декан повинен згідно з Положенням про навчальну дисципліну студента у ТДАТУ систематично контролювати відвідуваність занять студентами, визначати поважні та неповажні причини, проводити виховні бесіди, направляти порушників дисципліни на навчально-виховну комісію (НВК), інформувати батьків та приймати дисциплінарні заходи (догани, суворі догани). Студенти повинні надавати декану пояснювальні записки щодо причин відсутності на заняттях або низької успішності з дисципліни. Догана студентам виноситься розпорядженням декана відповідного факультету, якщо кількість пропусків занять без поважної причини від початку семестру складає:

– для СВО «Бакалавр» - більше 24 години;
– для СВО «Магістр» - більше 16 годин.

Сувора догана студентам виноситься наказом ректора, якщо кількість пропусків занять без поважної причини від початку семестру складає:

– для СВО «Бакалавр» - більше 48 годин;
– для СВО «Магістр» - більше 32 годин.

Студент, який не виконує навчальний план, має догану та сувору догану за порушення графіку навчального процесу, навчальної дисципліни, правил внутрішнього розпорядку, у відповідності до п.66 «Положення про державний вищий навчальний заклад» може бути відрахований з університету за поданням декана факультету.

Студенти, які не відвідують заняття з поважних причин та, як наслідок, мають низьку успішність мають право на академічну відпустку або повторне навчання.

Академічна відпустка – це перерва в навчанні, право на яку студент отримує у зв`язку із обставинами, які унеможливлюють виконання навчального плану (за станом здоров`я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах іноземних держав тощо), з медичної точки зору - у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування, загостреннями хронічних захворювань або частими захворюваннями (понад один місяць за семестр); анатомічними дефектами, які не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання; нещасний випадок. За весь період навчання в університеті студент може скористатися правом на отримання академічної відпустки, як правило, один раз.

Повторне навчання – це повторне проходження працездатним студентом (який не має права на отримання академічної відпустки) курсу навчання за певний семестр, навчальний план якого студент не виконав у повному обсязі з

поважних причин: через тривалі захворювання, пов`язані, зокрема, з епідеміями; часті захворювання (понад один місяць за семестр); службові відрядження; складні сімейні обставини, зокрема, необхідність догляду за членами сім`ї тощо. Студент першого курсу університету правом на повторне навчання не користується.

5 ПРОГРАМА ТА МЕТОДИКА ПЕРЕВІРКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Перевірка навчальних занять

Метою контролю якості проведення окремих видів занять є перевірка підготовки викладачів та навчально-допоміжного персоналу до проведення навчальних занять матеріально - методичного забезпечення занять, змісту заняття й аналіз якості його проведення.

Контроль якості проведення навчальних занять здійснюється шляхом взаємовідвідування занять членами кафедри згідно графіку відкритих занять, відвідуванням занять завідувачем кафедри, працівниками деканату, ректором, проректором з науково – педагогічної роботи та комісією Відділу моніторингу якості освітньої діяльності в ТДАТУ.

Після кожного відвідування занять перевіряючий у присутності завідувача кафедри знайомить викладача, заняття якого відвідувались, з підсумками відвідування, відзначає позитивні сторони та вказує шляхи усунення виявлених недоліків.

Результати відвідування занять заносяться до протоколу або журналу взаємовідвідування за підписами особи, що перевіряла та викладача. Інформація про якість проведення занять аналізується на засіданні кафедри та представляється проректорові з науково-педагогічної роботи.

Комплексна програма перевірки викладачів

Комплексна перевірка роботи професорсько-викладацького складу кафедр університету проводиться з метою вивчення діяльності професорів, доцентів, старших викладачів або асистентів з виконання навчальної, навчально-методичної, науково-дослідної й виховної роботи за період обрання їх на посаду.

Посадові обов'язки викладачів і співробітників визначені посадовою інструкцією та стандартом ISO 9001-2008.

Заміщення вакантних посад професорсько-викладацького складу здійснюється за результатами конкурсного переобранням на новий термін.

Методика перевірки.

Для комплексної перевірки викладачів створюється комісія у кількості не менше трьох чоловік до складу якої входить голова та члени комісії. Перед початком роботи голова повинен розподілити обов'язки між членами комісії та скласти план роботи.

Виконання програми перевірки варто почати з короткої бесіди з викладачем, який перевіряється, повідомити його про мету, зміст та терміни перевірки. У ході бесіди остаточно уточнюється план роботи комісії.

Під час перевірки комісія:

- вивчає наявні на кафедрі документи (індивідуальний план роботи, навчально-методичні комплекси, протоколи засідання кафедри і т. ін.), що дозволяють оцінити якість роботи викладача;
- відвідує й оцінює 2 або 3 його заняття (одне з яких повинне бути відкритим та бажано різноплановим (лекційні, лабораторні, екзамен тощо);
- проводить бесіди з викладачами, співробітниками, студентами. В 2 або 3 навчальних групах комісія виявляє фактичні знання студентів, використовуючи для цього результати контрольних робіт, незалежних зрізів знань і співбесід, іспитів і ін. форм перевірки знань, передбачених графіком навчального процесу.

Результати перевірки оформляються у вигляді протоколу. Всі матеріали перевірки представляються декану та проректору з науково - педагогічної роботи.

Основні питання перевірки. Навчальна робота.

1) зміст і якість індивідуального плану викладача (обсяг навчального навантаження, питома вага методичної, наукової праці, обсяг і зміст виховної роботи);

2) наявність та наповненість електронного журналу успішності;

3) якість проведених 2-3 занять;

4) контроль за навчальною дисципліною студентів, відпрацьовування пропущених занять, робота з відстаючими;

5) робота з досягнення високої успішності студентів;

6) аналіз успішності студентів за звітний період з дисципліни, що викладалась;

7) надання допомоги студентам у самостійній роботі;

8) контроль за ходом самостійної роботи студентів (програмований контроль, проведення контрольних робіт, колоквіумів, семінарів); облік результатів опитування й інших видів контролю в електронному журналі успішності студентів;

9) наявність письмових звітів по керівництву практикою студентів;

10) участь у створенні й нарощуванні навчально-матеріальної бази по своїй дисципліні;

11) ведення журналів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;

12) підсумки захисту дипломних проектів за звітний період, виконаних здобувачами вищої освіти під керівництвом викладача.

Навчально-методична робота.

1) участь у розробці робочих програм і технологічних карт, структурно-логічних схем курсу, робота з удосконалення структури курсу;

2) розробка методичних вказівок і рекомендацій із самостійної роботи студентів, лабораторних, практичних і семінарських занять, виробничої практики, курсового й дипломного проектування, проведення наукових досліджень та керівництва науково-дослідною роботою студентів за звітний період;

3) робота зі створення навчально-методичних вказівок та посібників для студентів заочної форми навчання;

4) складання тестових завдань, індивідуальних завдань для контрольних робіт, колоквіумів, інших видів поточного контролю;

5) наявність методичних розробок із застосування в навчальному процесі ТЗН (відеофрагментів, кінофільмів, діафільмів), програмованого контролю й навчання за допомогою ПЕОМ, участь у їх розробці;

6) участь в роботі з написання підручників та іншої навчально-методичної літератури;

7) проведення наукових досліджень із проблем вищої школи:

8) використання досвіду інших закладів вищої освіти по науковій організації праці на своїх заняттях;

9) участь у роботі методичних комісій, рад, семінарів, підготовка питань на методичні семінари, комісії й ради, їх складність і рівень підготовки;

10) виступ на науково-методичних і науково-практичних конференціях факультетів і університету. Кількість доповідей за звітний період;

11) кількість взаємовідвідувань занять викладачами; наявність записів у журналах, критичність і наявність записів у журналах, критичність і наявність необхідних рекомендацій:

12) кількість проведених відкритих занять за звітний період та їх якість. Хід усунення недоліків, виявлених на відкритих заняттях;

13) виступи на засіданнях кафедри. Кількість пропозицій по поліпшенню якості освітнього процесу і їхня реалізація.

Робота з виховання студентів

1) відображення світоглядних і методологічних аспектів у процесі навчання;

2)проведення виховної роботи в ході навчального процесу (форми, методи, їх дієвість);

3) виховна робота у позанавчальний час (участь у вечорах, зборах, семінарах студентів, робота в гуртожитку, а також під час практики);

4) робота викладача як куратора академічної групи;

Науково-дослідна робота

1) тематика гуртка НДРС, керованого викладачем, план роботи, зміст питань, кількість учасників, наявність доповідей на студентські наукові конференції, кількість рекомендованих на конкурси;

2) залучення студентів до держбюджетної та госпдоговірної НДР. Кількість статей, нагород, авторських посвідчень, отриманих студентами, що працювали під керівництвом викладача за звітний період;

3) тематика держбюджетної наукової праці викладача, її зв'язок з університетськими темами, план, зміст, наявність робочої програми, наявність звітів з закінчених етапів. Число наукових відряджень, доповідей на конференціях всіх рівнів, число опублікованих, і представлених до друку статей. Монографії, авторські посвідчення, патенти, премії й нагороди за звітний період. Ефективність НДР (кількість розробок впроваджених за звітний

період; економічний ефект по кожній розробці окремо; використання результатів наукових досліджень в навчальному процесі).

Для здобувачів наукового ступеня - стан роботи над дисертацією;

4) НДР викладача за госпдоговорами, виконана за звітний період. Актуальність, новизна, перспективність тем. Характеристики замовника, обсяг виконаних робіт. Наявність індивідуального договору, календарного плану. Наявність невиконаних, розробок, причини невиконання. Наявність звітів по укладених договорах. Ефективність НДР, кількість впроваджених розробок, економічний ефект після їхнього впровадження. Розробка й використання в навчальному процесі нових приладів, установок, методик розрахунку, полуденних при виконанні госпдоговорів. Використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі.

Робота викладача з підвищення своєї кваліфікації

1) удосконалення теоретичних знань з своєї спеціальності;

2) удосконалення методів ведення наукової праці;

3) удосконалення педагогічної майстерності.

Виконавча дисципліна

1) дотримання навчальної і трудової дисципліни. Факти її порушення;

2) виконання наказів ректора, розпоряджень декана факультету й зав. кафедри, рішень Ради університету й факультету, методичної Ради університету й методичної комісії, рішень засідання кафедри і інших нормативно-правових документів.

Програма й методика перевірки якості читання лекцій

Перевірка якості читання лекції здійснюється з метою визначення рівня її організації й викладання програмного матеріалу.

Завдання перевірки полягає в попередженні, виявлення й усунення недоліків, спрямованих на поліпшення якості читання лекцій.

Перевірка якості читання лекцій включає:

1) Підготовку до перевірки.

2) Проведення перевірки лекції.

3) Аналіз результатів перевірки.

Підготовка до перевірки

Підготовка до перевірки якості читання лекції включає:

1) перевірку наявності і наповненості НМКД робочої програми навчальної дисципліни

2) наявність тексту лекції на НІП ТДАТУ та його якість;

3) відповідність теми й змісту лекції робочій програмі;

4)забезпеченість дисципліни підручниками, і навчальними посібниками.

Проведення перевірки лекції

Перевіряються наступні питання:

1)завдання лекції і її реалізація;

2)методика викладання матеріалу і його зв'язок з матеріалом попередніх лекцій;

3)виділення вступної, основної й заключної частин лекції;

4)застосування наочності, технічних засобів навчання т.д.;

5)ефективність використання лекційного часу;

6) контакт лектора зі студентською аудиторією;

7)відображення новітніх досягнень науково-технічного прогресу й перспектив його розвитку;

8)метод викладення матеріалу: систематизованість, логічна стрункість, ясність і доступність викладу, чітке розкриття й пояснення явищ, подій, закономірностей, точність наукової термінології;

9)стиль викладу лекції, відповідність темпу читання лекції, можливості її конспектування;

10)ефективне використання методів роз'яснення важкого для засвоєння навчального матеріалу, прийомів підвищення уваги й інтересу студентів;

11)раціональне сполучення методичних прийомів традиційного читання лекції й елементів різних методів навчання, проблемне навчання, програмоване навчання й т.п.);

12)професійна спрямованість лекції;

13)відвідуваність студентами лекцій, дотримання дисципліни й порядку;

14) наявність конспектів у студентів.

Аналіз результатів перевірки

На підставі аналізу результатів перевірки і нормативно-методичної документації складається протокол (додаток Е), у якому коротко викладаються підсумки перевірки з вищевказаних питань й даються пропозиції по удосконаленню читання лекції.

Результати перевірки якості лекцій доводяться до відома лектора й завідуючого кафедрою й обговорюються на засіданні кафедри, а при наявності істотних недоліків розробляються заходи щодо їхнього усунення.

Матеріали перевірок читання лекції систематизуються й представляються проректорові з НПР.

Програма і методика перевірки якості проведення практичних занять

Метою контролю практичних занять є перевірка якості їх організації й проведення.

Завданнями контролю є:

1) перевірка матеріально-методичного забезпечення проведення занять;

2) перевірка організації проведення занять;

3) перевірка готовності студентів до виконання практичних занять;

4) перевірка рівня знань і вмінь, сформованих у студентів у процесі виконання занять;

5) перевірка системи й форми контролю придбаних знань студентами в процесі проведення практичних занять;

6) виявлення ролі викладача в забезпеченні якісного проведення заняття.

Змістом контролю практичних занять є:

1) аналіз документації, що визначає організацію й проведення практичних занять;

2) перевірка виконання вимог по забезпеченню практичних занять приміщеннями, підручниками й навчальними посібниками, методичними

вказівками;

3) відвідування практичних занять студентами;

4) з'ясування думок студентів і викладачів про якість проведення практичних занять;

5) обговорення матеріалів перевірки.

Підготовка до проведення перевірки

На цьому етапі перевірки члени комісії по перевірці повинні обговорити із завідуючим кафедри питання майбутньої перевірки й з'ясувати загальні питання постановки практичних робіт, ознайомитися з документацією, що визначає їх зміст і організацію проведення (робочим навчальним планом, робочою програмою навчальної дисципліни, методичними вказівками до практичних робіт, завданнями з самостійної роботи студентів, розкладом занять, журналом обліку успішності студентів, порядком виконання практичних занять.

У результаті вивчення нормативної документації та методичної бази з дисципліни комісія повинна з'ясувати:

1)тематику й зміст практичних робіт, їх відповідність цілям і завданням навчальної дисципліни (курсу);

2)відповідність (невідповідність) кількості годин практичних занять навчальному плану;

3)відповідність (невідповідність) змісту практичних занять робочій програмі навчальної дисципліни, сучасним вимогам с.г. виробництва;

4)забезпеченість практичних занять методичними вказівками, відповідність змісту практичних занять робочій програмі, наявність варіантів індивідуальних завдань, наявність на кафедрі рекомендацій по структурі методичних вказівок до практичних занять;

5)забезпеченість послідовності викладання матеріалу між лекційними і практичними заняттями, а також самостійної роботи студентів;

6)здійснення систематичного контролю якості практичних робіт з боку завідувача кафедрою й ведучого викладача.

Проведення перевірки

Перевірка якості проведення практичних занять здійснюється шляхом відвідування їх членами комісії. У процесі перевірки необхідно з'ясувати:

1)наявність аудиторій відповідної площі, що задовольняють санітарно-гігієнічним нормам і естетичним умовам для проведення практичних занять (норми наведено у таблиці Державних будівельних норм України, додаток О);

2)забезпеченість студентів методичними вказівками до практичних занять на паперовому носії у необхідній кількості та на НІП університету, їх зміст і якість;

3)наявність (при необхідності) підручників, навчальних посібників, збірників завдань, вправ, нормативів і т.п.;

4) наявність схем, плакатів, ТЗН, наочних приладів, обчислювальної техніки;

5)організацію проведення занять, а саме: перевірка рівня підготовленості студентів до виконання практичних занять; метод проведення занять, наявність

індивідуальних завдань по варіантах, використання засобів інтенсифікації навчального процесу, забезпеченість студентів обчислювальною технікою, ступінь самостійності виконання студентами завдань, фактичні витрати часу виконання завдань, якість виконання, форми контролю й рівень знань і вмінь, сформованих у студентів в процесі виконання роботи, науково-теоретичний рівень занять;

6)роль викладача в організаційно-методичному керівництві практичним заняттям: постановка задач , контакт з аудиторією, створення в процесі проведення занять обстановки доброзичливості, вимогливості, стимулювання якісного виконання завдань і формування навичок самостійного творчого застосування теоретичних знань для рішення практичних завдань, підведення підсумків занять;

7) форма звітності, перевірки рівня знань і вмінь студентів і облік результатів виконання робіт.

Аналіз результатів перевірки.

На підставі вимог нормативно-методичної документації та відвідування практичних занять перевіряючі повинні зробити висновки, у яких дати оцінку наступних питань:

1) стан матеріально-методичної бази практичних занять по кафедрі;

2) тематика, зміст й обсяг практичних занять, їх зв'язок з лекційним курсом, актуальність й відображення в них новітніх досягнень науково технічного прогресу;

3)організація практичних занять, наявність необхідної документації, її якість;

4) рівень знань і вмінь, сформованих у процесі проведення занять;

5)виявлені позитивний досвід, недоліки й можливі шляхи вдосконалення практичних занять.

Для більш глибокого вивчення стану організації проведення практичних занять можуть використовуватися опитування студентів з пройденого матеріалу або ж соціологічне опитування.

За матеріалами перевірки складається протокол, у якому коротко викладаються підсумки перевірки й даються рекомендації з удосконалення організації проведення практичних занять.

Результати контролю практичних занять доводять до відомості викладача, що проводив заняття й завідуючого кафедрою.

Матеріали перевірок систематизуються й представляються проректору з НПР.

Програма й методика перевірки якості проведення лабораторних занять

Метою контролю лабораторних занять є перевірка якості їхньої організації й проведення.

Завданнями контролю є:

1)перевірка стану матеріально-технічної бази;

2)перевірка матеріально-методичного забезпечення проведення занять;

3)перевірка організації проведення занять;

4)перевірка підготовленості студентів до занять, а також рівня знань і вмінь, отриманих у результаті проведення заняття;

5)виявлення ролі викладача й навчально-допоміжного персоналу в забезпеченні якісного проведення занять.

Підготовка до проведення перевірки

На цьому етапі перевірки члени комісії по перевірці повинні обговорити із завідувачем кафедри питання майбутньої перевірки й з'ясувати загальні питання постановки лабораторних робіт, ознайомитися з документацією, що визначає зміст і організацію їх проведення. Для з'ясування перерахованих питань комісія може скористатися наступною документацією: робочим навчальним планом, робочою програмою навчальної дисципліни, методичними вказівками з виконання лабораторних робіт, графіком і розкладом проведення лабораторних робіт, журналом обліку успішності студентів, порядком виконання лабораторних робіт.

У результаті вивчення документації комісія повинна виявити:

1)відповідність цілям і завданням курсу тематики й змісту лабораторних робіт;

2)відповідність (невідповідність) кількості годин лабораторних робіт навчальному плану;

3)погодженість календарного плану проведення лабораторних робіт з лекційним курсом і іншими видами занять;

4)відповідність (невідповідність) змісту проведення лабораторних робіт з лекційним курсом і іншими видами занять;

5)наявність і якість методичних вказівок до лабораторних робіт;

6)наявність розкладу занять і графіків виконання лабораторних робіт;

7)наявність лабораторних робіт (відсоток) з елементами наукових досліджень;

8)здійснення систематичного контролю за проведенням лабораторних робіт з боку кафедри, деканату й ректорату.

Проведення перевірки.

При безпосередній перевірці проведення лабораторного заняття необхідно з'ясувати:

1)забезпеченість кафедри приміщеннями й площами, необхідними для проведення лабораторних занять, їх стан, відповідність санітарно-гігієнічним і естетичними умовам проведення заняття;

2)оснащеність лабораторій сучасним навчально-лабораторним устаткуванням, машинами, агрегатами, пристосуваннями, інструментом, їх технічний стан;

3)забезпеченість лабораторних занять необхідними матеріалами, препаратами, приладдям;

4)забезпеченість студентів методичними вказівками, їх зміст і якість;

5)забезпеченість (при необхідності) підручниками, навчальними посібниками, довідниками й іншою документацією й літературою;

6)забезпеченість лабораторій схемами, плакатами, ТЗН;

7)організацію проведення лабораторних робіт; методики перевірки й

рівня підготовленості студентів до виконання роботи; метод проведення занять (індивідуальний, ланковий, цикловий), кількість студентів, що працюють на одній установці, наявність індивідуальних завдань, форма їх видачі, ступінь самостійності виконання студентами експериментальної частини роботи; фактичні витрати часу на безпосереднє виконання роботи й оформлення звіту; форми контролю і рівень знань і вмінь, сформованих у студентів у процесі виконання лабораторної роботи; систему звітності про виконання роботи;

8)роль викладача й навчально-допоміжного персоналу в організаційно-методичному керівництві ходом виконання лабораторної роботи, систему звітності про виконання роботи; постановка завдань, контроль їх виконання, створення умов для успішного виконання роботи й формування у студентів умінь і навичок самостійного творчого застосування теоретичних знань у вирішенні теоретичних і практичних завдань; зміст і якість оформлення звітів; перевірка рівня знань і вмінь студентів.

Аналіз результатів перевірки.

На підставі аналізу результатів перевірки й нормативно-методичної документації члени комісії повинні зробити висновки, у яких відобразити: стан матеріально-технічної бази для проведення лабораторних робіт; матеріально-методичний рівень їх забезпечення; тематика, постановка й організація проведення лабораторних робіт; рівень знань і вмінь, сформованих у процесі виконання робіт; виявлені недоліки й позитивні сторони лабораторних робіт.

За матеріалами перевірки складається протокол, у якому коротко викладаються підсумки перевірки й даються можливі шляхи вдосконалювання організації проведення лабораторних робіт.

Результати перевірки проведення лабораторних занять доводять до відома викладача, що проводив заняття й завідувача кафедри, обговорюються на засіданні кафедри, а при наявності істотних недоліків розробляються заходи щодо їхнього усунення.

Матеріали перевірок лабораторних занять систематизуються й представляються проректорові з НПР.

Програма й методика перевірки якості проведення семінарських занять і колоквіумів

Метою контролю семінарських занять і колоквіумів є перевірка якості їх організації й проведення.

Завдання контролю полягає у виявленні знань і вмінь студентів аргументовано викладати свої думки й творчо підходити до вивчення теоретичних питань.

Зміст перевірки семінарських занять

Перевірити у викладача перед початком занять:

1) наявність планів семінарських занять, обговорених і затверджених на кафедрі;

2) відповідність тем семінарських занять робочій навчальній програмі дисципліни;

3) підготовленість викладача;

4) наявність методичних розробок семінарських занять у допомогу

викладачеві;

5) наявність списку рекомендованої основної й додаткової літератури із вказівкою сторінок, що підлягають конспектуванню студентами;

6) наявність графіка групових і індивідуальних консультацій по темі заняття.

Проведення перевірки семінарських занять.

На занятті перевіряються:

1)присутність студентів;

2)підготовленість студентів до заняття (наявність рефератів, конспектів);

3)методика проведення заняття: вступне слово викладача, послідовність і глибина розгляду головних питань, уміння викладача погоджувати матеріал із сучасністю, додатковий матеріал, використовуваний викладачем і т. ін.

4)сполучення різних форм проведення семінарських занять; обговорення питань, рефератів, творчі дискусії, колоквіуми, навчальні ігри і т.ін.;

5) теоретичний рівень проведеного заняття;

6)забезпечення заняття наочно-ілюстративним матеріалом і технічними засобами навчання;

7)активність студентів в обговоренні питань, що виносяться на семінар;

8)змістовність заключного слова викладача з підсумку семінарського заняття та окремих питань, коротка характеристика відповідей студентів;

9)рекомендації студентам з підготовки до наступного семінарського заняття.

Оцінка якості семінарського заняття

Якість семінарського заняття визначається:

1) доцільністю вибору виду (типу) семінарського заняття;

2) умінням викладача керувати семінаром:

- глибина науково-теоретичного змісту й виховної спрямованості семінару;
- чіткість структури, ясність постановки конкретних завдань перед студентами, кваліфікованість і переконливість висновків викладача;
- раціональне використання часу;
- активізація пізнавальної діяльності студентів (застосування проблем пасти, індивідуалізованих завдань, елементів дискусії);
- створення атмосфери вимогливості й доброзичливості.

3) підготовленістю студентів до семінару;

4) виконання завдань семінару.

Оцінка якості колоквіуму

Якість проведення колоквіумів визначається:

1) підготовленістю студентів до колоквіуму;

2) взаємною активністю участі в бесіді викладача зі студентами;

3) доповненнями відповідей студентів і напрямками їхніх помилок викладачем;

4) доброзичливістю викладача в процесі колоквіуму.

Результати перевірок семінарських занять колоквіумів доводять до відому викладача, що проводив заняття, і завідуючого кафедрою для наступного аналізу й усунення виявлених недоліків.

Програма й методика перевірки самостійної роботи студентів

Метою контролю самостійної роботи є визначення ефективності використання студентами часу, вільного від обов'язкових навчальних занять.

Завданнями контролю є:

1)визначення часу на самостійну роботу з кожної дисципліни;

2)попередній відбір навчального матеріалу для СРС;

3)визначення форм, методів і видів СРС;

4)рекомендації й методичні ради по засвоєнню навчального матеріалу;

5)контроль, облік і аналіз результатів самостійної роботи студентів.

Контролю підлягає наступне:

1)планування й організація самостійної навчальної роботи студентів з кожної дисципліни, виходячи з рекомендованого бюджету часу студента;

2)доведення до відома кожного викладача ліміту часу, відведеного для самостійної роботи;

3)визначення обсягу навантаження й змісту навчального матеріалу з кожної дисципліни й приведення його у відповідність із бюджетом часу студентів;

4)ознайомлення студентів зі специфікою самостійної роботи з кожної навчальної дисципліни;

5)розробка рекомендацій і інших методичних матеріалів у допомогу студентам з самостійного вивчення дисципліни;

6)запис найбільш складних тем і розділів теоретичних курсів на цифрові носії;

7)наявність індивідуального планування (семестрового, щомісячного, щотижневого) самостійної роботи студентами;

8)здійснення диференційованого підходу в організації самостійної роботи, що передбачає різний характер завдань (самостійна робота студента під безпосереднім керівництвом викладача, за індивідуальними планами студентів, фронтальні й індивідуальні види самостійної роботи, відпрацьовування пропущених і не підготовлених студентами занять і т.ін.);

9)організацію самостійної роботи студентів у кабінетах, читальних залах;

10)наявність заходів щодо поліпшення умов організації самостійної роботи студентів.

Якість самостійної роботи визначається результатами поточної успішності й оцінками, отриманими на іспитах, які дозволяють аналізувати рівень знань студентів по кожній дисципліні кафедри й факультету в цілому й активно впливати на хід навчального процесу обґрунтованим аналізом, висновками й пропозиціями.

КРИТЕРІЇ КІЛЬКІСНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Критерії кількісної оцінки якості навчального процесу встановлюються для наступних видів навчального процесу:

- лекції (додаток А);
- лабораторного заняття (додаток Б);
- практичного заняття (додаток В);
- семінарського заняття (додаток Г);
- курсового проектування (додаток Д);
- самостійної роботи студентів (додаток Е);
- виробничої практики (додаток К).

Якість навчального заняття оцінюється за рівнем:

- організації проведення заняття;
- викладання.

Якість курсового проектування оцінюється

- за рівнем організації курсового проектування;
- за рівнем якості виконання курсових проектів.

Для кожного показника якості навчального процесу встановлені можливі оцінки в балах з урахуванням його важливості відповідно до розроблених критеріїв оцінки якості, наведених в додатках

В процесі перевірки або після її закінчення перевіряючий проставляє оцінку в балах за кожний показник і заповнює відповідну відомість (додатки З-Н).

Рівень якості виду навчального процесу, що перевіряється, оцінюється коефіцієнтом якості, який визначається за формулою:

$$K_K = \Sigma Б_П / \Sigma Б_m,$$

де $\Sigma Б_П$ – отримана сума балів;

$\Sigma Б_m$ – максимально можлива сума балів.

За отриманим значенням коефіцієнта якості визначається оцінка виду навчального процесу, що перевіряється, за чотирибальною системою, виходячи з наступних умов:

відмінна якість при значенні коефіцієнта якості	0,81...1,0;
гарна якість	0,61...0,80;
задовільна якість	0,41...0,60;
незадовільна якість	менше 0,40.

Матеріали контролю оформляються протоколом (додаток Е).

Додаток А

Читання лекцій

Показник	Макс бал	Критерій оцінювання
1 Рівень організації читання лекції		
1.1 Підготовленість аудиторії до читання лекцій	2	Максимальний бал виставляється, якщо лекційна аудиторія дозволяє розмістити потік студентів у відповідності до діючих норм, оснащена дошкою необхідного розміру та якості а в аудиторії підтримуються відповідні санітарно – гігієнічні умови та порядок. Оцінка знижується, якщо лекційна аудиторія не дозволяє розмістити всіх студентів потоку, в ній не підтримуються відповідні санітарно – гігієнічні умови та порядок.
1.2 Оснащення лекційної аудиторії	3	Максимальний бал виставляється, якщо в лекційній аудиторії є діючі установки технічних засобів навчання (ноутбуки, електронні дошки, телевізори) аудиторію пристосовану для демонстрації кінофільмів і інших наглядних матеріалів, у ній є розетки для підключення до джерел живлення засобів ТСО й пристрою для затемнення аудиторії. Оцінка знижується, якщо в лекційній аудиторії відсутні установки технічних засобів навчання або вони перебувають у несправному стані, а аудиторія недостатньо пристосована для демонстрації кінофільмів і використання інших засобів.
1.3 Наповненість і якість електронного навчального курсу з дисципліни на НІП університету та забезпеченість літературою	3	Максимальний бал виставляється, якщо на НІП викладено в повному обсязі конспект лекцій та методичні вказівки до занять, що відповідають робочій програмі; тести для перевірки знань. Кількість підручників в бібліотеці, яка дозволяє забезпечити ними студентів у відповідності до ліцензійних умов. Оцінка знижується, якщо на НІП наявні матеріали не відповідають робочій програмі, а наявна кількість підручників не відповідає ліцензійним умовам.

1.4 Наявність на кафедрі відповідного НМКД	2	Максимальний бал виставляється, якщо на кафедрі є ннавчально – методичний комплекс з відповідної навчальної дисципліни, який розроблено відповідно до вимог Положення про НМКД. Оцінка знижується, якщо на кафедрі розроблений навчально – методичний комплекс не відповідає вимогам Положення про НМКД.
1.5 Контроль якості лекцій на кафедрі	4	Максимальний бал виставляється, якщо на кафедрі проводиться систематичний контроль якості читання лекцій відповідно до діючого положення, а також матеріалу, що викладається, фахівцями кафедри відповідно графіку відкритих занять та проводиться обговорення результатів на засіданнях кафедри (засвідчено в протоколах кафедри). Оцінка знижується при несистематичному контролі якості читання лекцій, відсутності обговорень результатів відкритих лекцій на засіданнях кафедри. При відсутності контролю якості читання лекцій протягом семестру виставляється «нуль» балів
Макс. балів	**14**	
2 Рівень читання лекції		
2.1 Відповідність теми лекції й розглянутих питань робочій програмі навчальної дисципліни	2	Максимальний бал виставляється, якщо тема й розглянуті питання відповідають робочій програмі навчальної дисципліни і чітко названі лектором, а лекція має закінчений зміст і логічно пов'язана з попередньою. Оцінка знижується при невідповідності окремих питань лекції робочій програмі навчальної дисципліни, нечіткому доведенні теми й розглянутих питань до студентів, а також, якщо лекція має незакінчений зміст
2.2 Логічна структура лекції	5	Максимальний бал виставляється, якщо в лекції чітко виділені вступна, основна частини та висновок. При цьому у вступній частині сформульовані задачі лекції, проблеми, стан питання; в

		основній - послідовно розкриті зміст питань, наведені докази; сформульовані основні висновки, дані рекомендації зі СРС і відповіді на запитання студентів. Оцінка знижується, якщо в лекції не виділені вступна, основна й заключна частини, нечітко сформульовані завдання лекції, непослідовно й бездоказово викладений зміст питань; нечітко сформульовані висновки й не дані рекомендації з СРС.
2.3 Знання лектором матеріалу лекції й вільна в ньому орієнтація	5	Максимальний бал виставляється, якщо лектор читає лекцію не користуючись конспектом, викликає інтерес студентів до матеріалу, що викладається, повідомляє про нові факти, явища, положення й викликає увагу аудиторії. Оцінка знижується, якщо лектор при читанні користується конспектом, недостатньо переконливо викладає матеріал без його взаємозв'язку з майбутньою професіональною діяльністю фахівця. Мінімальний бал виставляється, якщо лектор читає лекцію не відриваючись від конспекту й непереконливо викладає матеріал.
2.4. Характер викладення матеріалу лекції	5	Максимальний бал виставляється, якщо лектором не тільки повністю викладено програмний матеріал, але й сформовано пізнавальні інтереси студентів, а також надані передумови на придбання вмінь під час самостійної роботи студентів. Оцінка знижується при повному викладі програмного матеріалу, але недостатньому формуванні пізнавальних інтересів студентів і відсутності рекомендації з самостійної роботи. Мінімальний бал виставляється при неповному викладі програмного матеріалу й відсутності формування пізнавальних інтересів студентів.
2.5 Наявність у лекції проблемних ситуацій і елементів проблемного	3	Максимальний бал виставляється, якщо в лекції розглядаються проблемні питання, проблемні ситуації, а матеріал

характеру		викладається на підставі глибокого аналізу явищ, здобуття знань шляхом наукового пошуку істини, спрямованих на формування майбутнього фахівця. Оцінка знижується, якщо в лекції є тільки окремі елементи проблемного характеру, а матеріал викладається шляхом передачі готових знань.
2.6. Науково-теоретичний рівень лекції (для дисциплін професійної підготовки)	4	Максимальний бал виставляється, якщо в лекції викладаються проблеми науки, результати наукових досліджень, передового досвіду, є науковий підхід до відбору й викладу матеріалу. Оцінка знижується, якщо в лекції недостатньо висвітлюються теоретичні питання, що представляється інформація не базується на наукових дослідженнях і передовому досвіді.
2.7. Методичний рівень лекції	4	Максимальний бал виставляється, якщо в лекції розглянуті всі заплановані питання, чітко поставлені завдання лекції, зосереджена увага студентів на головних питаннях, послідовно розкрито їх зміст, дані завдання з самостійної роботи. Оцінка знижується, якщо на лекції не розглянуті всі заплановані питання, нечітко поставлені завдання, не звернена увага студентів на головному, не дані завдання з самостійної роботи.
2.8. Раціональність використання часу лекції	3	Максимальний бал виставляється, якщо на вступну частину лекції використовується 5-10, на основну частину – 65 - 75 і на заключну частину й відповіді на питання студентів – 10 – 15%. навчального часу; матеріал лекції викладений у повному об’ємі теми лекції, дозволяє студентам законспектувати основні її положення. Оцінка знижується, якщо на виклад основної частини лекції витрачено менше ніж 60 % навчального часу або матеріал викладений не повністю. Мінімальна оцінка виставляється, якщо на виклад основної частини лекції

		витрачено менше 50% навчального часу або якщо лекція закінчилася раніше запланованого часу.
2.9. Контакт лектора з аудиторією	2	Максимальний бал виставляється, якщо лектором постійно дотримується зоровий контакт із аудиторією, висловлюється власна думка по матеріалу, який викладається, задаються студентам питання, що активізують, а також підтримується з ними діалог і проводиться експрес-опитування по раніше викладеному матеріалу. Оцінка знижується при відсутності постійного зорового контакту лектора з аудиторією, відсутності питань, що активізують, і недостатньому діалозі лектора зі студентами.
2.10. Використання технічних засобів навчання (ТЗН) і наочних приладь	3	Максимальний бал виставляється, якщо при читанні лекції застосовуються методично виправдані ТЗН й наочні приладдя (схеми, таблиці, плакати, роздавальний матеріал і т.п.) необхідної якості, лектором раціонально використовується дошка й чітко представляється на ній інформація. Оцінка знижується, якщо при читанні лекції не застосовувалися ТЗН й наочні приладдя, а дошка використовувалась нераціонально.
2.11. Форма викладу основних положень лекції	5	Максимальний бал виставляється, якщо матеріал викладається на високому методичному рівні в простій доступній формі із чіткими і ясними формулюваннями, а темп викладу лекції дозволяє законспектувати її основні положення Оцінка знижується, якщо формулювання й визначення даються нечітко, а темп викладу лекції утрудняє ведення її конспекту.
2.12. Мовне оформлення лекції	3	Максимальний бал виставляється, якщо лекція читається державною мовою, живо й образно, логічно, чітко, переконливо, з мінливою інтонацією й гучністю, з наявністю пауз і відсутністю зайвих слів і повторень. Оцінка

		знижується, якщо лекція читається монотонно, нудно, без зміни гучності голосу, при нечіткій вимові слів і фраз. Не допускається читання лекції іншими мовами, крім державної.
2.13. Дисципліна й активність роботи студентів на лекції	3	Максимальний бал виставляється, якщо на лекції присутні не менше, ніж 80 процентів студентів (крім студентів, які мають право на вільне відвідування або дуальне навчання), немає тих, хто запізнився, студенти уважно слухають лектора, пишуть конспекти, беруть активну участь у діалозі з викладачем. Оцінка знижується при явці на лекцію менше 80 процентів студентів, їх запізненні, наявності шуму в аудиторії, якщо не всі студенти пишуть конспекти, слабо беруть участь у діалозі з лектором.
2.14. Елементи виховного характеру в лекції	3	Максимальний бал виставляється, якщо викладач являє приклад дисциплінованості, організованості, акуратності, прищеплює інтерес студентів до майбутньої професії, виховує самостійність суджень, почуття відповідальності. Оцінка знижується, якщо лектор не являє собою приклад дисциплінованості й організованості, недостатньо прищеплює інтерес до майбутньої професії й чесного відношення до праці.
Макс. балів	**50**	
ВСЬОГО	**64**	

Додаток Б

Критерії оцінки якості проведення лабораторних занять

Показник	Макс бал	Критерій оцінки
1. Рівень організації проведення лабораторних занять		
1.1 Готовність кафедри до проведення лабораторних занять	4	Максимальний бал виставляється при наявності: тематики лабораторних занять, календарних планів-графіків їх проведення, закріплення викладачів і навчально-допоміжного персоналу за лабораторіями, а також при готовності приміщень, лабораторного устаткування й методичного забезпечення. Оцінка знижується при відсутності закріплення викладачів і навчально-допоміжного персоналу за лабораторіями, при відсутності нормальних санітарно-гігієнічних умов праці, недостатньому методичному забезпеченні занять.
1.2 Відповідність тематики лабораторних занять	4	Максимальний бал виставляється, якщо тематика лабораторних занять відповідає робочій програмі, охоплює основні найбільш важливі питання, рівень яких відповідає вимогам професійної діяльності фахівця, а також при проведенні занять на виробництві. Оцінка знижується, якщо тематика лабораторних занять недостатньо вв'язано з теоретичним курсом, не охоплює основні найбільш важливі питання, рівень яких відповідає вимогам професійної діяльності фахівця.
1.3 Наявність і обсяг завдань для самостійної підготовки до лабораторних занять	3	Максимальний бал виставляється, якщо планований обсяг робіт відповідає відведеному часу на самостійну роботу, а також на НІП розміщено методичні вказівки до самостійної роботи. Оцінка знижується, якщо завдання з самостійної роботи представляються тільки на стенді кафедри, у методичних вказівках до лабораторних занять. При відсутності завдань з

		підготовки до лабораторних занять виставляється "нуль" балів.
1.4 Оснащення лабораторій машинами, агрегатами, макетами, лабораторним обладнанням та їх стан.	5	Максимальний бал виставляється, якщо заняття проводяться в спеціалізованих лабораторіях з використанням машин і устаткування, які перебувають у працездатному стані й забезпечують створення безпечних умов праці. Оцінка знижується при недостатньому технічному оснащенні лабораторій, використанні морально й фізично застарілих машин та обладнання, а також при наявності несправного або незадіяного в навчальному процесі устаткування.
1.5 Матеріально-технічне забезпечення лабораторних занять	3	Максимальний бал виставляється, якщо проведення занять забезпечується відповідними матеріально-технічними засобами в необхідній кількості. Оцінка знижується, якщо заняття не повністю забезпечуються матеріально-технічними засобами.
1.6 Методичне забезпечення лабораторних занять	4	Максимальний бал виставляється, якщо кожен студент на занятті забезпечується друкованими методичними вказівками до лабораторних занять, та іншою документацією, обчислювальною технікою (при необхідності), при наявності в лабораторії довідкової літератури й справного наочного приладдя. Оцінка знижується при недостатньому забезпеченні студентів методичними вказівками (одна методична вказівка на бригаду або підгрупу), а також при недостатній кількості довідкової літератури й обладнання.
1.7 Використання на лабораторних заняттях елементів наукових досліджень (для професійних дисциплін)	3	Максимальний бал виставляється, якщо не менше, ніж 50 відсотків лабораторних занять включають елементи наукових досліджень або носять науково-дослідний характер. Оцінка знижується, якщо елементи

		наукових досліджень мають місце тільки в окремих лабораторних заняттях. При невикористанні на лабораторних заняттях елементів наукових досліджень виставляється "нуль" балів.
1.8 Організація проведення лабораторних занять	4	Максимальний бал виставляється, якщо лабораторні заняття проводяться на державній мові відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ. Оцінка знижується, якщо встановлений порядок проведення лабораторних занять не виконується. Не допускаються при проведенні заняття інші мови, крім державної.
1.9 Роль навчально-допоміжного персоналу в організації й проведенні лабораторних занять	3	Максимальний бал виставляється, якщо навчально-допоміжний персонал закріплений за лабораторіями, робочі місця підготовлені до занять, установки перебувають у працездатному стані, у лабораторії підтримується чистота й порядок. Оцінка знижується, якщо навчально-допоміжний персонал не закріплений за лабораторіями, робочі місця не повністю підготовлені до занять, частина устаткування перебуває в непрацездатному стані.
Макс. балів	**33**	
2. Рівень викладання		
2.1. Контроль підготовленості студентів до лабораторного заняття	2	Максимальний бал виставляється при повному контролі задовільній підготовленості студентів до заняття. Оцінка знижується, якщо контролем охоплені не всі студенти і серед них є непідготовлені до проведення занять. При відсутності контролю підготовленості студентів до заняття виставляється "нуль" балів.
2.2. Форма проведення лабораторного заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо всі студенти одержують індивідуальні завдання й виконують роботи самостійно, без опіки з боку

		викладача й лаборанта. Оцінка знижується, якщо діяльність студентів постійно направляється викладачем або лаборантом. Мінімальний бал виставляється, якщо заняття проводиться у формі демонстрації експериментів викладачем або лаборантом.
2.3. Змістовність і науково-теоретичний рівень занять	5	Максимальний бал виставляється, якщо зміст занять пов'язаний з теоретичним курсом і спрямовано на придбання практичних навичок та на розвиток здібностей прийняття самостійних рішень, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю. Оцінка знижується, якщо зміст занять недостатньо пов'язано з теоретичним курсом і майбутньою професійною діяльністю. Мінімальний бал виставляється, якщо зміст занять не пов'язаний з теоретичним курсом і майбутньою професійною діяльністю.
2.4 Організаційно-методичний рівень проведення занять	3	Максимальний бал виставляється, якщо 2/3 студентів підгрупи виконали роботу й захистили звіт до наступного заняття, а заняття проведені на високому методичному рівні. Оцінка знижується, якщо частина студентів не виконали роботу. Мінімальний бал виставляється, якщо більше половини підгрупи не виконали роботу в повному обсязі й не захистили звіт за відведений час.
2.5. Активізація пізнавальної діяльності студентів	4	Максимальний бал виставляється, якщо викладачем чітко поставлено завдання, підкреслено важливість матеріалу для навчання й майбутньої професійної діяльності. Оцінка знижується, якщо завдання перед студентами поставлено не чітко, не підкреслено важливість матеріалу для навчання й майбутньої професійної діяльності.
2.6. Оформлення звіту	3	Максимальний бал виставляється при оформленні індивідуального звіту, у

		якому коротко викладаються основні результати роботи з обґрунтованими висновками. Звіт представлений згідно вимог кафедри. Оцінка знижується при нечіткому викладі у звіті результатів і висновків лабораторного заняття. При відсутності на заняттях контролю якості звітів виставляється "нуль" балів.
2.7. Контроль рівня знань студентів	2	Максимальний бал виставляється, якщо на заняттях контролюється якість звітів і рівень знань всіх студентів. Оцінка знижується, якщо на заняттях контролюються рівень знань не у всіх студентів.
2.8. Рівень засвоєння студентами матеріалу лабораторного заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо 2/3 студентів підгрупи глибоко засвоїли матеріал заняття й захистили звіти. Оцінка знижується, якщо студенти засвоїли матеріал "задовільно". Мінімальний бал виставляється, якщо більше половини студентів підгрупи слабко засвоїли матеріал.
2.9. Підведення підсумків лабораторного заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо викладачем підведені підсумки заняття, й надано оцінку проведеному заняттю. Оцінка знижується, якщо по закінченню заняття його підсумки не підведено.
Макс. балів	**31**	
Всього	**64**	

Додаток В

Критерії оцінки якості проведення практичних занять

Показник	Макс бал	Критерій оцінки
1. Рівень організації проведення практичних занять		
1.1 Наявність завдання з самостійної підготовки до практичного заняття	2	Максимальний бал виставляється, якщо студенти одержують завдання для самостійної підготовки Оцінка знижується, якщо завдання для самостійної підготовки представлені на стенді кафедри, в методичних вказівках з виконання роботи. При відсутності завдань з самостійної роботи виставляється "нуль" балів.
1.2 Матеріально-методичне забезпечення заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо кожен студент забезпечується методичними вказівками, обчислювальною технікою (при необхідності), а також при наявності необхідної нормативної й довідкової літератури. Оцінка знижується, якщо методичні вказівки видаються на групу студентів (ланку, бригаду, підгрупу), недостатній кількості наочних приладь, довідкової літератури та низькій її якості.
1.3 Форма організації проведення заняття	5	Максимальний бал виставляється, якщо кожен студент одержує й виконує індивідуальне завдання. Оцінка знижується, якщо ланка або бригада виконує завдання одного варіанта. Мінімальна кількість балів виставляється, якщо вся підгрупа виконує один варіант завдання.
1.4 Наявність у практичному занятті елементів проблемних ситуацій і наукових досліджень (для професійних дисциплін)	2	Максимальний бал виставляється, якщо робота носить проблемний або науково-дослідний характер. Оцінка знижується, якщо в роботі є окремі елементи проблемного або науково-дослідного характеру. При відсутності в роботі проблемних ситуацій і елементів наукових досліджень виставляється "нуль" балів.
Макс. балів	**13**	

2. Рівень викладання		
2.1 Контроль підготовленості студентів до заняття	2	Максимальний бал виставляється при повному контролі і задовільній підготовленості студентів до заняття. Оцінка знижується, якщо перевіркою охоплені не всі студенти. При відсутності контролю підготовленості студентів до заняття виставляється "нуль" балів.
2.2 Самостійність виконання роботи студентами	5	Максимальний бал виставляється, якщо основна маса студентів виконує індивідуальні завдання самостійно. Оцінка знижується, якщо студенти виконують роботу за допомогою викладача. Мінімальний бал виставляється, якщо всі студенти підгрупи виконують один варіант завдання під керівництвом викладача.
2.3 Раціональність використання навчального часу заняття	3	Максимальний бал виставляється, якщо 2/3 студентів підгрупи виконали роботу й захистили звіт за відведений навчальний час. Оцінка знижується, якщо менше 2/3 студентів не виконали роботу й не захистили звіт. Мінімальний бал виставляється, якщо більше 1/2 студентів підгрупи не виконали роботу в повному обсязі й не захистили звіт за відведений час.
2.4 Уміння викладача зацікавити й активізувати діяльність студента	4	Максимальний бал виставляється, якщо викладачем чітко поставлено завдання, підкреслено важливість матеріалу для навчання й майбутньої професійної діяльності, ставилися питання, що активізують діяльність та розглядались проблемні ситуації. Оцінка знижується, якщо задачу перед студентами була поставлено не чітко, не підкреслено важливість матеріалу для навчання й майбутньої професійної діяльності, не створювались проблемні ситуації. Мінімальний бал виставляється, якщо перед студентами не поставлено завдання, не звернено увагу студентів

		на важливість даного матеріалу, відсутні елементи активізації пізнавальної діяльності студентів.
2.5 Зміст розглянутих питань і їх науково-теоретичний рівень	5	Максимальний бал виставляється, якщо зміст і обсяг завдань відповідають майбутній спеціальності. Оцінка знижується, якщо зміст занять слабко пов’язано з майбутньою професійною діяльністю й має недостатній науково-теоретичний рівень. Мінімальний бал виставляється, якщо розглядаються тільки зовнішні сторони проблеми, без взаємозв'язку з іншими дисциплінами.
2.6 Рівень засвоєння студентами матеріалу практичного заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо 2/3 студентів підгрупи глибоко засвоїли матеріал й захистили звіти з оцінками "відмінно" і "добре". Оцінка знижується, якщо студенти "задовільно" засвоїли матеріал. Мінімальний бал виставляється, якщо більше 1/2 студентів підгрупи слабко засвоїли матеріал заняття й не орієнтуються в застосуванні його на практиці.
2.7 Підведення підсумків практичного заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо викладачем підведені підсумки заняття, висвітлені його недоліки й дана оцінка. Оцінка знижується, якщо по закінченні заняття не підведені його підсумки й не дана загальна оцінка.
Макс. балів	**27**	
Усього	**40**	

Додаток Г

Критерії оцінки якості проведення семінарських занять

Показник	Макс бал	Критерій оцінки
1. Рівень організації проведення семінарських занять		
1.1 Наявність на кафедрі плану семінарських занять і відповідність його робочій програмі	2	Максимальний бал виставляється за наявності на кафедрі плану семінарських занять і відповідності його робочій програмі. Оцінка знижується при невідповідності тематики семінарських занять робочій програмі. При відсутності на кафедрі плану семінарських занять виставляється "нуль" балів.
1.2 Наявність і обсяг завдань самостійної підготовки до семінарських занять	3	Максимальний бал виставляється, якщо студенти одержують завдання для самостійної підготовки. Оцінка знижується, якщо завдання з самостійної представляються тільки на стенді кафедри, в методичних вказівках з проведення семінарських занять. При відсутності на кафедрі завдань з самостійної роботи виставляється "нуль" балів.
1.3 Зміст і обсяг матеріалу семінарського заняття	5	Максимальний бал виставляється, якщо на семінарські заняття виносяться не менше 2/3 найбільш важливих і складних для засвоєння питань пошуково-пізнавального й творчого характеру. Оцінка знижується, якщо на семінарські заняття виносяться питання не розглянуті на лекції, а також другорядні питання, не пов'язані з майбутньою діяльністю фахівця.
1.4 Забезпечення занять наочними матеріалами й технічними засобами навчання	3	Максимальний бал виставляється, якщо кожний студент на занятті забезпечується друкованими методичними вказівками, за наявності на кафедрі необхідних наочних матеріалів і технічних засобів навчання. Оцінка знижується, якщо наявна кількість методичних вказівок не дозволяє забезпечити ними кожного студента, а наочні матеріали низької якості.

		Мінімальний бал виставляється при відсутності на кафедрі методичних матеріалів з проведення семінарських занять.
1.5 Наявність рекомендацій кафедри з форм і методів проведення семінарських занять	4	Максимальний бал виставляється, якщо на кафедрі щорічно обговорюються загальні й часткові форми й методи проведення занять, є рекомендації з проведення занять та їх вдосконаленню. Оцінка знижується, якщо на кафедрі відсутні рекомендації з форм і методів проведення семінарських занять або вони не обговорювалися в останні два роки.
Макс. балів	**17**	
2. Рівень викладання		
2.1 Постановка мети й завдання семінарського заняття	3	Максимальний бал виставляється, якщо викладачем протягом 5-7 хвилин чітко поставлені мета й завдання семінарського заняття, визначені проблеми й дані основні напрямки їх розкриття. Оцінка знижується, якщо викладачем нечітко поставлені мета й завдання семінарського заняття, не визначені напрямки розкриття теоретичних питань.
2.2 Контроль підготовленості студентів до семінарського заняття	2	Максимальний бал виставляється при повному контролі підготовленості студентів до заняття. Оцінка знижується, якщо контролем охоплені не всі студенти. При відсутності контролю підготовленості студентів до заняття виставляється "нуль" балів.
2.3 Форми й методи проведення семінарського заняття	5	Максимальний бал виставляється, якщо семінарське заняття проводиться відповідно до рекомендацій кафедри у формі дискусій з розглядом завдань проблемного й творчого характеру. Оцінка знижується, якщо семінарське заняття проводиться у вигляді заслуховування окремих рефератів студентів без їх активного обговорення.

2.4 Активізація пізнавальної діяльності студентів	3	Максимальний бал виставляється, якщо в процесі заняття викладачем ставляться питання, що активізують пізнавальну діяльність, створюють проблемні ситуації, а при необхідності використовуються ТЗН. Оцінка знижується, якщо в процесі заняття недостатньо ставляться питання, що активізують пізнавальну діяльність та створюють проблемні ситуації, відсутня змагальність.
2.5 Організаційно-методичний рівень проведення заняття	5	Максимальний бал виставляється, якщо заняття проводяться на високому науково-теоретичному й організаційно-методичному рівні, розглянуті всі заплановані питання й підведені підсумки заняття, а 80-85 відсотків навчального часу використовується на безпосереднє обговорення матеріалу. Оцінка знижується, якщо заняття проведені на недостатньо високому науково-теоретичному й організаційно-методичному рівні, на заняттях розглянуті не всі заплановані питання, а на безпосередній розгляд матеріалу використовується менше, ніж 75 відсотків навчального часу. Мінімальний бал виставляється, якщо заняття проведені на низькому науково-теоретичному й організаційно-методичному рівні, на безпосередній розгляд матеріалу затрачається менше, ніж 50 відсотків відведеного часу.
2.6 Контроль рівня знань студентів	2	Максимальний бал виставляється, якщо на занятті контролюється рівень знань всіх студентів. Оцінка знижується, якщо контролем рівня знань охоплені не всі студенти. При відсутності на занятті контролю рівня знань студентів виставляється "нуль" балів.
2.7 Рівень засвоєння студентами матеріалу семінарського заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо 2/3 студентів глибоко засвоїли матеріал семінарського заняття, можуть формулювати й відстоювати свою точку зору. Оцінка знижується, якщо студенти

		засвоїли матеріал задовільно, утрудняються в його застосуванні й не можуть аргументовано відстоювати свою точку зору. Мінімальний бал виставляється, якщо більше половини студентів слабко засвоїли матеріал заняття й не орієнтуються в його застосуванні.
2.8. Підведення підсумків заняття	4	Максимальний бал виставляється, якщо викладачем підведені підсумки заняття, зроблений висновок про проведене заняття у цілому. Оцінка знижується, якщо викладачем нечітко формулюються висновки й не дається оцінка проведеному заняттю.
Макс. можлива кількість балів	**28**	
Усього	**45**	

Додаток Д

Критерії оцінки самостійної (позааудиторної) роботи студентів

Показник	Макс бал	Критерій оцінки
1. Планування СРС з навчальної дисципліни	2	Максимальний бал виставляється, якщо з навчальної дисципліни є план-графік СРС, а обсяг робіт, що виноситься на СРС відповідає відведеному ліміту часу. Оцінка знижується, якщо планований обсяг робіт по СРС не відповідає відведеному ліміту часу. При відсутності плана-графіку СРС виставляється "нуль" балів.
2. Наявність і характер завдань по СРС	5	Максимальний бал виставляється, якщо по кожній темі навчальної дисципліни є завдання з СРС, представлені у вигляді професійно-орієнтованих завдань (обов'язкові, додаткові й підвищеної трудності) з вказівкою конкретних термінів їх виконання й форм звітності. Оцінка знижується, якщо завдання з СРС є не з усіх тем навчальної дисципліни, якщо завдання не конкретні, а результати їх виконання носять описовий характер.
3. Інформаційно-методичне забезпечення СРС	3	Максимальний бал виставляється, якщо з кожної теми навчальної дисципліни сформульовано знання та уміння студента, перелік завдань різного рівня складності із вказівкою термінів виконання, а кожен студент забезпечений необхідними інформаційно-методичними матеріалами. Оцінка знижується, якщо завдання з СРС сформульовані нечітко, не зазначені та не доведені до відомості студентів терміни їх виконання. Мінімальний бал виставляється при відсутності вимог до знань та умінь студентів, завдань з СРС і методичних рекомендацій з їх виконання.

4. Умови для СРС	4	Максимальний бал виставляється, якщо з дисципліни, що вивчається є методичні рекомендації до СРС на НІП, переліком завдань та розкладом консультацій. Оцінка знижується, якщо відсутні методичні рекомендації до СРС на НІП, перелік завдань та розклад консультацій
5. Організація індивідуальної роботи зі студентами	4	Максимальний бал виставляється, якщо до кожного студента доведений на НІП календарний план-графік самостійної роботи, індивідуальні завдання, матеріали інформаційно-методичного забезпечення й звітності. Оцінка знижується, якщо календарний план-графік і завдання з самостійної роботи не доведені до кожного студента та відсутні плани індивідуальної роботи.
6. Організація контролю СРС	3	Максимальний бал виставляється, якщо самостійна робота з дисципліни, що вивчається, систематично контролюється, аналізуються її форми та зміст, а про хід самостійної роботи систематично інформуються як студенти, так і деканат. Оцінка знижується, якщо контроль за самостійною роботою здійснюється несистематично, а про її хід не інформуються студенти та деканат. При відсутності обліку та контролю за самостійною роботою студентів виставляється "нуль" балів.
7. Підведення підсумків СРС	2	Максимальний бал виставляється, якщо на кафедрі регулярно ведеться облік самостійної роботи студентів, аналізуються її результати, а виконання - враховується при підсумковому контролі знань. Оцінка знижується, якщо на кафедрі нерегулярно ведеться облік виконання самостійної роботи студентів, не підводять її підсумки.

		Мінімальний бал виставляється при відсутності обліку СРС, а питання СРС не виносяться на підсумковий контроль.
Макс. балів	**23**	

Додаток Е

ПРОТОКОЛ

Контролю якості _____ Дата перевірки ____

(вказується вид навчального процесу)

Дисципліна, яка перевіряється _____

Факультет _____ курс _____ група _____

Кількість студентів у групі _____у т.ч. присутніх _____

Кафедра _____

Викладач _____

(ПІБ, звання, ступінь)

Тема заняття (об'єкт перевірки) _____

_____

_____

_____

Максимально можлива сума балів $Б_м$ _____

Одержана сума балів по результатах перевірки $Б_п$ _____

Кількісна оцінка (коефіцієнт якості) _____

Якісна оцінка _____

Зауваження і пропозиція з якості проведення заняття _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Позитивні сторони проведення заняття _____

_____

_____

_____

_____

_____

Перевіряючий _____

(ПІБ, звання, посада, підпис)

З протоколом ознайомлені

Викладач

_____

(ПІБ, підпис)

Зав. кафедри _____

(ПІБ, підпис)

Додаток Ж

ЗВІТ

про відвідування занять студентами факультету_____

станом на "___" _____ 20__ року

(дата понеділка щотижня)

Група, курс	Кількість студентів у групі	Ф.І.Б. куратора групи	Кількість годин пропусків без поважних причин за тиждень	Відсутніх студентів без поважних причин за семестр		
				з них студентів, які мають пропуски за семестр		
				(1-4 курс) до 24 год. (5-6 курс) до 16 год.	(1-4 курс) до 48 год. (5-6 курс) до 32 год.	(1-4 курс) більше 48 год. (5-6 курс) більше 32 год.
1	**2**	**3**		**5**	**6**	**7**
11						
12						
всього 1 курс	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
21						
22						
всього 2 курс	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
31						
32						
всього 3 курс	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
11с						
12с						
всього 1с курс	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
41						
42						
всього 4 курс	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
21с						
22с						
всього 2с курс	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
51						
52						
всього 5 курс (спец.)	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
11мб						
12мб						
Всього 1 курс (маг.)	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
21мб						
22мб						
Всього 2 курс (маг.)	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
ВСЬОГО	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**

Примітка: * - До звіту щотижня додається додаток до п.6, п.7 за формою

Продовження додатку Ж

Додаток до звіту

Інформація про студентів, які грубо порушують навчальну дисципліну

факультету _____

станом на "___" _____ 20__ року

Ф.І.Б. студентів, які мають пропуски занять без поважних причин	**Група**	**Кількість годин пропусків**	**Прийняті заходи (догана, сувора догана, НВК, листи додому, бесіди з батьками, відрахування тощо)**
1 курс			
2 курс			
3 курс			
1с курс			
4 курс			
2с курс			
спеціалісти			
магістри 1 курс			
маг істри 2 курс			

Примітка: у додатку вказуються студенти що мають кількість пропусків без поважних причин за семестр:

1-4 курси - більше 24 годин;

5-6 курси - більше 16 годин

Додаток З

Відомість перевірки якості проведення лекцій

Назва показника	**Максим. бал Бм**	**Одержана сума балів по результатах перевірки Бп**
1.1 Підготовленість аудиторії до читання лекцій	2	
1.2 Оснащення лекційної аудиторії	3	
1.3 Наповненість і якість електронного навчального курсу з дисципліни на НІП університету та забезпеченість літературою	3	
1.4 Наявність на кафедрі відповідного НМКД	2	
1.5 Контроль якості лекцій	4	
Максимально можлива кількість балів	**14**	
2.1 Відповідність теми лекції й розглянутих питань робочій програмі навчальної дисципліни	2	
2.2 Логічна структура лекції	5	
2.3 Знання лектором матеріалу лекції й вільна в ньому орієнтація	5	
2.4. Характер викладення матеріалу лекції	5	
2.5 Наявність у лекції проблемних ситуацій і елементів проблемного характеру	3	

2.6. Науково-теоретичний рівень лекції (для дисциплін професійної підготовки)	4	
2.7. Методичний рівень лекції	4	
2.8. Раціональність використання часу лекції	3	
2.9. Контакт лектора з аудиторією	2	
2.10. Використання технічних засобів навчання (ТЗН) і наочних приладь	3	
2.11. Форма викладу основних положень лекції	5	
2.12. Мовне оформлення лекції	3	
2.13. Дисципліна й активність роботи студентів на лекції	3	
2.14. Елементи виховного характеру в лекції	3	
Максимально можлива кількість балів	**50**	
ВСЬОГО	**64**	

Перевіряючий _____
(ПІБ, звання, посада, підпис)

З протоколом ознайомлені
Викладач

_____
(ПІБ, підпис)

Зав. кафедри _____
(ПІБ, підпис)

Додаток К

Відомість перевірки якості проведення лабораторних занять

Назва показника	Максим. бал Бм	Одержана сума балів по результатах перевірки Бп
1. Рівень організації проведення лабораторних занять		
1.1 Готовність кафедри до проведення лабораторних занять	4	
1.2 Тематика й науковий рівень лабораторних занять	4	
1.3 Наявність і обсяг завдань для самостійної підготовки до лабораторних занять	3	
1.4 Оснащення лабораторій машинами, агрегатами, макетами, лабораторним обладнанням та їх стан.	5	
1.5 Матеріально-технічне забезпечення лабораторних занять	3	
1.6 Методичне забезпечення лабораторних занять	4	
1.7 Використання на лабораторних заняттях елементів наукових досліджень	3	
1.8 Організація проведення лабораторних занять	4	
1.9 Роль навчально-допоміжного персоналу в організації й проведенні лабораторних занять	3	
Максимально можлива кількість балів	**33**	

Назва показника	Максим. бал Бм	Одержана сума балів по результатах перевірки Бп
2. Рівень викладання лабораторних занять		
2.1. Контроль підготовленості студентів до лабораторного заняття	2	
2.2. Форма проведення лабораторного заняття	4	
2.3. Змістовність і науково-теоретичний рівень занять	5	
2.4 Організаційно-методичний рівень проведення занять	3	
2.5. Активізація пізнавальної діяльності студентів	4	
2.6. Оформлення звіту	3	
2.7. Контроль рівня знань студентів	2	
2.8. Рівень засвоєння студентами матеріалу лабораторного заняття	4	
2.9. Підведення підсумків лабораторного заняття	4	
Максимальна можлива кількість балів	**31**	
Всього	**64**	

Перевіряючий _____
(ПІБ, звання, посада, підпис)

З протоколом ознайомлені
Викладач
_____
(ПІБ, підпис)

Зав. кафедри _____
(ПІБ, підпис)

Додаток Л

Відомість перевірки якості проведення практичних занять

Назва показника	Максим. бал Бм	Одержана сума балів по результатах перевірки Бп
1. Рівень організації проведення практичних занять		
1.1 Наявність завдання з самостійної підготовки до практичного заняття	2	
1.2 Матеріально-методичне забезпечення заняття	4	
1.3 Форма організації проведення заняття	5	
1.4 Наявність у практичному занятті елементів проблемних ситуацій і наукових досліджень (для професійних дисциплін)	2	
Максимально можлива кількість балів	**13**	
2. Рівень викладання практичних занять		
2.1 Контроль підготовленості студентів до заняття	2	
2.2 Самостійність виконання роботи студентами	5	
2.3 Раціональність використання навчального часу заняття	3	
2.4 Уміння викладача зацікавити й активізувати діяльність студента	4	
2.5 Зміст розглянутих питань і їх науково-теоретичний рівень	5	

2.6 Рівень засвоєння студентами матеріалу практичного заняття	4	
2.7 Підведення підсумків практичного заняття	4	
Максимальна можлива кількість балів	**27**	
Всього	**40**	

Перевіряючий _____
(ПІБ, звання, посада, підпис)

З протоколом ознайомлені
Викладач
_____
(ПІБ, підпис)

Зав. кафедри _____
(ПІБ, підпис)

Додаток М

Відомість перевірки якості проведення семінарських занять

Назва показника	Максим. бал Бм	Одержана сума балів по результатах перевірки Бп
1. Рівень організації проведення семінарських занять		
1.1 Наявність на кафедрі плану семінарських занять і відповідність його робочій програмі	2	
1.2 Наявність і обсяг завдань самостійної підготовки до семінарських занять	3	
1.3 Зміст і обсяг матеріалу семінарського заняття	5	
1.4 Забезпечення занять наочними матеріалами й технічними засобами навчання	3	
1.5 Наявність рекомендацій кафедри з форм і методів проведення семінарських занять	4	
Максимально можлива кількість балів	**17**	
2. Рівень викладання семінарських занять		
2.1 Постановка мети й завдання семінарського заняття	3	
2.2 Контроль підготовленості студентів до семінарського заняття	2	
2.3 Форми й методи проведення семінарського заняття	5	

2.4 Активізація пізнавальної діяльності студентів	3	
2.5 Організаційно-методичний рівень проведення заняття	5	
2.6 Контроль рівня занять студентів	2	
2.7 Рівень засвоєння студентами матеріалу семінарського заняття	4	
2.8. Підведення підсумків заняття	4	
Максимальна можлива кількість балів	**28**	
Всього	**45**	

Перевіряючий _____
(ПІБ, звання, посада, підпис)

З протоколом ознайомлені
Викладач
_____
(ПІБ, підпис)

Зав. кафедри _____
(ПІБ, підпис)

Додаток Н

Відомість перевірки самостійної роботи студентів

Перевіряючий _____

Назва показника	**Максим. бал Бм**	**Одержана сума балів по результатах перевірки Бп**
1. Рівень організації проведення самостійної роботи студентів		
1. Планування СРС з навчальної дисципліни	2	
2. Наявність і характер завдань по СРС	5	
3. Інформаційно-методичне забезпечення СРС	3	
4. Умови для СРС	4	
5. Організація індивідуальної роботи зі студентами	4	
6. Організація контролю СРС	3	
7. Підведення підсумків СРС	2	
Максимально можлива кількість балів	**23**	

(ПІБ, звання, посада, підпис)

З протоколом ознайомлені

Викладач

_____

(ПІБ, підпис)

Зав. кафедри _____

(ПІБ, підпис)

Додаток О

ДБН В.212-3-97

Приміщення	Площа на одного студента (не менше), $м^2$
Навчальні кабінети загальнотеоретичного профілю в вищих навчальних закладах і інститутах підвищення кваліфікації	2,4
Лабораторії загальнотеоретичного профілю в ВНЗ та інститутах підвищення кваліфікації	4
Лабораторії професійно-технічного і спеціального профілю у ВНЗ та інститутах підвищення кваліфікації	6
Кабінети інформатики та обчислювальної техніки	6 (на 1 роб.місце біля дисплею)
Креслярські зали, зали курсового та дипломного проектування у ВНЗ: технічних	3,6
Аудиторії на число місць: 6-8 12-15 25 50-75 75-100 100-150 150-350 Більше 350	 3 2,5 2,2 1,5 1,3 1,2 1,1 1,0